ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 30ής Μαΐου 2013*

«Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία κηρύξεως ακυρότητας — Κοινοτικό λεκτικό σήμα ultrafilter international — Απόλυτος λόγος απαραδέκτου — Άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 — Κατάχρηση δικαιώματος»

Στην υπόθεση Τ-396/11,

ultra air GmbH, με έδρα το Hilden (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον C. König, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τον G. Schneider,

καθού,

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και παρεμβαίνουσα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου:

Donaldson Filtration Deutschland GmbH, με έδρα το Haan (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τις N. Siebertz και M. Teworte-Vey, δικηγόρους,

με αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του τετάρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ, της 18ης Μαΐου 2011 (υπόθεση R 374/2010-4), σχετικά με διαδικασία κηρύξεως ακυρότητας μεταξύ της ultra air GmbH και της Donaldson Filtration Deutschland GmbH,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους N. J. Forwood (εισηγητή), πρόεδρο, F. Dehousse και J. Schwarcz, δικαστές,

γραμματέας: C. Heeren, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής, το οποίο κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 22 Ιουλίου 2011,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως του ΓΕΕΑ, το οποίο κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 28 Νοεμβρίου 2011,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως της παρεμβαίνουσας, το οποίο κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 12 Δεκεμβρίου 2011,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 29ης Ιανουαρίου 2013,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Στις 29 Μαρτίου 1999, η ultrafilter GmbH, νυν Donaldson Filtration Deutschland GmbH, παρεμβαίνουσα, υπέβαλε αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί [ακολούθως αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1)].

2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση συνίσταται στο λεκτικό σημείο ultrafilter international.

3 Οι υπηρεσίες και τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν στις κλάσεις 7, 11, 37, 41 και 42 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν, για καθεμία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:

— κλάση 7: «Φίλτρα για την αποξήρανση, τον καθαρισμό και την ψύξη αέρα, αερίων και υγρών· σώματα φίλτρων, υλικά φίλτρων· μηχανικοί και ηλεκτρικοί απαγωγείς συμπύκνωσης· διαχωριστές ελαίου, διαχωριστές ύδατος»·

— κλάση 11: «Συσκευές και συστήματα για την αποξήρανση, τον καθαρισμό και την ψύξη αέρα, αερίων και υγρών· μέρη και εξαρτήματα αυτών των συσκευών και εγκαταστάσεων, συγκεκριμένα δε διαφράγματα αντλιών, μετρητές της στάθμης των υγρών, βαλβίδες και συγκεκριμένα ηλεκτρομαγνητικές βαλβίδες, μονάδες ελέγχου για βαλβίδες, μονάδες χρονικού ελέγχου, μανόμετρα, συγκεκριμένα δε μανόμετρα διαφορικής πίεσης, μετρητές πίεσης και ειδικότερα μετρητές πίεσης με ένδειξη θερμοκρασίας, μετρητές πίεσης επιπέδου, συνδετικά στοιχεία για εγκαταστάσεις διήθησης, περιλαμβανομένων κατασκευαστικών μερών σύνδεσης και στερέωσης· συσκευές εξαερισμού»·

— κλάση 37: «Θέση σε λειτουργία, επισκευή και συντήρηση των προμνημονευθεισών συσκευών και συστημάτων»·

— κλάση 41: «Τεχνική κατάρτιση· κατάρτιση σχετική με την πώληση και τα προϊόντα»·

— κλάση 42: «Υπηρεσίες μηχανικού· παροχή συμβουλών για τον σχεδιασμό, τη συναρμολόγηση και τη χρήση των προμνημονευθεισών συστημάτων και συσκευών».

4 Με απόφαση της 19ης Ιανουαρίου 2001, ο εξεταστής απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος που είχε υποβληθεί βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β′ και γ′, του κανονισμού 40/94 [νυν άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β′ και γ′, του κανονισμού 207/2009], για τον λόγο ότι το επίμαχο σήμα ήταν περιγραφικό και στερούταν διακριτικού χαρακτήρα. Κατόπιν προσφυγής που άσκησε η νυν παρεμβαίνουσα, το δεύτερο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ ακύρωσε την απόφαση αυτή, με απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2003 (υπόθεση R 375/2001-2), αποφαινόμενο ότι το επίμαχο σήμα είχε αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα κατά το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 (νυν άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009), στα γερμανόφωνα και αγγλόφωνα κράτη μέλη.

5 Στις 27 Σεπτεμβρίου 2005, το επίμαχο σήμα καταχωρίσθηκε ως κοινοτικό, με αριθμό 1121839.

6 Στις 5 Μαΐου 2008, η νυν προσφεύγουσα ultra air GmbH υπέβαλε στο ΓΕΕΑ, βάσει του άρθρου 51, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 40/94 [νυν άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 207/2009], αίτηση κηρύξεως ακυρότητας του επίμαχου σήματος, για τον λόγο ότι είχε καταχωρισθεί κατά παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β′ και γ′, και του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/96.

7 Με απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2010, το τμήμα ακυρώσεων του ΓΕΕΑ δέχθηκε την αίτηση κηρύξεως ακυρότητας και κήρυξε άκυρο το επίμαχο σήμα για όλα τα προϊόντα και υπηρεσίες, βάσει του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β′ και γ′, του κανονισμού αυτού.

8 Στις 16 Μαρτίου 2010 η νυν παρεμβαίνουσα άσκησε ενώπιον του ΓΕΕΑ προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος ακυρώσεων, βάσει των άρθρων 58 έως 65 του κανονισμού 207/2009.

9 Με απόφαση της 18ης Μαΐου 2011 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ δέχθηκε την προσφυγή, ακύρωσε την απόφαση του τμήματος ακυρώσεων και απέρριψε την αίτηση κηρύξεως ακυρότητας που είχε υποβάλει η νυν προσφεύγουσα. Κατά το τμήμα προσφυγών, η αίτηση κηρύξεως ακυρότητας συνιστούσε καταχρηστική άσκηση δικαιώματος και έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Συναφώς, το τμήμα προσφυγών έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι, υποβάλλοντας αίτηση κηρύξεως ακυρότητας, η νυν προσφεύγουσα σκοπούσε στην πραγματικότητα να χρησιμοποιήσει η ίδια ως σήμα τον δηλωτικό όρο «ultrafilter» (μόνο του ή σε συνδυασμό με άλλους όρους). Ως εκ τούτου, επεδίωκε την επίτευξη σκοπών άλλων από τους σκοπούς δημοσίου συμφέροντος τους οποίους προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β′ και γ′, και το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009. Οι συγκεκαλυμμένες προθέσεις, οι οποίες συνιστούν κατάχρηση δικαιώματος, αποδεικνύονταν επίσης από το γεγονός ότι ο πρώην διαχειριστής της δικαιούχου του επίμαχου σήματος και νυν διαχειριστής της αιτούσας την κήρυξη της ακυρότητας είχε ο ίδιος υποστηρίξει, το 2003, τον κτηθέντα διά της χρήσεως διακριτικό χαρακτήρα του σήματος αυτού. Δεδομένου ότι η κατάχρηση δικαιώματος αποτελεί «γενικό δικονομικό κώλυμα», πρέπει να απορρίπτονται οι καταχρηστικές αιτήσεις και αγωγές που κινούν διαδικασίες σκοπούσες στην επίτευξη διαφορετικών σκοπών από αυτούς που αναγνωρίζει η έννομη τάξη, χωρίς να απαιτείται να ληφθεί υπόψη το δικονομικό δίκαιο των κρατών μελών βάσει του άρθρου 83 του κανονισμού 207/2009.

Αιτήματα των διαδίκων

10 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να απορρίψει την προσφυγή που άσκησε η παρεμβαίνουσα ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ και την παρεμβαίνουσα στα δικαστικά έξοδα.

11 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

12 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, δύο λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αντλούνται, αντιστοίχως, από παράβαση του άρθρου 56, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009 και από παράβαση του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ιδίου κανονισμού.

13 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι, όπως επιβεβαιώνει η νομολογία, δυνάμει του άρθρου 56, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009 παρέχεται σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το δικαίωμα υποβολής αιτήσεως για την κήρυξη της ακυρότητας, βάσει του άρθρου 52 του ιδίου κανονισμού, χωρίς το δικαίωμα αυτό να εξαρτάται από στάθμιση των ενδεχόμενων προσωπικών συμφερόντων του αιτούντος την κήρυξη της ακυρότητας και του γενικού συμφέροντος που διασφαλίζεται με τη δεύτερη αυτή διάταξη. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 56, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 20//2009, με το οποίο ρυθμίζεται το ζήτημα κατά τρόπο εξαντλητικό, δεν αφήνει περιθώριο να λαμβάνεται υπόψη ενδεχόμενη κακοπιστία του αιτούντος την κήρυξη της ακυρότητας, οπότε τυχόν κατάχρηση δικαιώματος δεν συνιστά κώλυμα για την εξέταση της αιτήσεως κηρύξεως της ακυρότητας.

14 Επιπλέον, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι ουδόλως άσκησε καταχρηστικώς δικαίωμα, δεδομένου ότι, πρώτον, οι αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων που προσκόμισε η παρεμβαίνουσα ενώπιον του τμήματος προσφυγών αφορούν περιπτώσεις αθέμιτου ανταγωνισμού και ουδόλως σχετίζονται με τη χρήση του επίμαχου σήματος. Δεύτερον, καθόσον το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009 σκοπεί ακριβώς να αποκλείσει την κατ' αποκλειστικότητα χρήση των σημείων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των απόλυτων λόγων απαραδέκτου, η ελεύθερη χρήση τέτοιου σημείου είναι καθ' όλα σύμφωνη με τη διάταξη αυτή και δεν μπορεί να συνιστά κατάχρηση δικαιώματος. Τρίτον, το γεγονός ότι ο αιτών την κήρυξη της ακυρότητας είχε προγενέστερα ζητήσει ανεπιτυχώς την καταχώριση του σημείου ως σήματος δεν μπορεί να συνεπάγεται ότι του απαγορεύεται να ζητήσει την κήρυξη της ακυρότητας παρόμοιου σήματος το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των απολύτων λόγων απαραδέκτου. Τέλος, τέταρτον, το γεγονός ότι ο διαχειριστής της προσφεύγουσας υπήρξε διαχειριστής της παρεμβαίνουσας κατά τον χρόνο καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος στερείται επίσης σημασίας.

15 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι βάσιμη.

16 Πρέπει να επισημανθεί συναφώς ότι η αίτηση κηρύξεως ακυρότητας βάσει του άρθρου 56, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009 δεν εντάσσεται στο πλαίσιο δικαστικής, αλλά διοικητικής διαδικασίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Φεβρουαρίου 2010, C-408/08 P, Lancôme κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2010, σ. I-1347, σκέψη 36).

17 Το άρθρο 56, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009 προβλέπει ότι αίτηση κηρύξεως ακυρότητας στηριζόμενη σε απόλυτο λόγο ακυρότητας δύναται να υποβάλει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε οργάνωση η οποία έχει συσταθεί για την εκπροσώπηση των συμφερόντων κατασκευαστών, παραγωγών, παρεχόντων υπηρεσίες, εμπόρων ή καταναλωτών και η οποία έχει ικανότητα διαδίκου. Αντιθέτως, βάσει του άρθρου 56, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του ιδίου κανονισμού, περί αιτήσεων κηρύξεως ακυρότητας οι οποίες στηρίζονται σε σχετικό λόγο ακυρότητας, δικαίωμα υποβολής τέτοιας αιτήσεως παρέχεται μόνο σε συγκεκριμένα πρόσωπα τα οποία έχουν έννομο συμφέρον. Κατά συνέπεια, από την εν γένει οικονομία του άρθρου αυτού συνάγεται ότι ο νομοθέτης είχε την πρόθεση να περιορίσει τον κύκλο των προσώπων που δύνανται να υποβάλουν αίτηση κηρύξεως ακυρότητας στη δεύτερη περίπτωση, όχι όμως και στην πρώτη (βλ., σχετικώς, προμνημονευθείσα στη σκέψη 16 απόφαση Lancôme κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 39).

18 Ενώ οι σχετικοί λόγοι απαραδέκτου της αιτήσεως καταχωρίσεως προστατεύουν τα συμφέροντα των κατόχων ορισμένων προγενεστέρων δικαιωμάτων, οι απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου αιτήσεως καταχωρίσεως σκοπούν στην προστασία του γενικού συμφέροντος επί του οποίου θεμελιώνονται,

στοιχείο που εξηγεί τους λόγους για τους οποίους βάσει του άρθρου 56, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 207/2009 δεν απαιτείται από τον αιτούντα να αποδείξει την ύπαρξη έννομου συμφέροντος (προμνημονευθείσα στη σκέψη 16 απόφαση Lancôme κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 40).

19 Ο απόλυτος λόγος απαραδέκτου κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009 συνεπάγεται την απαγόρευση της καταχωρίσεως των σημάτων που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα, ο οποίος αποτελεί το μόνο στοιχείο που τα καθιστά ικανά να επιτελέσουν την ουσιώδη λειτουργία του σήματος, η οποία συνίσταται στην υπέρ του καταναλωτή ή του τελικού χρήστη εγγύηση της ταυτότητας προελεύσεως του φέροντος το σήμα προϊόντος ή υπηρεσίας, παρέχοντάς του τη δυνατότητα να διακρίνει, χωρίς κίνδυνο συγχύσεως, το προϊόν αυτό ή την υπηρεσία αυτήν από προϊόντα ή υπηρεσίες άλλης προελεύσεως. Ως εκ τούτου, το γενικό συμφέρον που διέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού αυτού συμπίπτει, προφανώς, με την εν λόγω ουσιώδη λειτουργία του σήματος (βλ., σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιανουαρίου 2006, C-173/04 P, Deutsche SiSi-Werke κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2006, σ. I-551, σκέψεις 60 και 61). Εξάλλου, το γενικό συμφέρον που διέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού 207/2009 έγκειται στο να διασφαλισθεί ότι σημεία περιγραφικά ενός ή πλειόνων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των υπηρεσιών ή των προϊόντων για τα οποία ζητείται η καταχώριση σήματος μπορούν να χρησιμοποιούνται ελεύθερα από το σύνολο των επιχειρήσεων που διαθέτουν στο εμπόριο αυτά τα προϊόντα ή παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαρτίου 2011, C-51/10 P, Agencja Wydawnicza Technopol κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2011, σ. I-1541, σκέψη 37).

20 Ως εκ τούτου, η διοικητική διαδικασία την οποία προβλέπει το άρθρο 56, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με το άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του ιδίου κανονισμού, σκοπεί, μεταξύ άλλων, να καταστήσει δυνατό στο ΓΕΕΑ να επανεξετάζει το κύρος καταχωρίσεως σήματος και να λαμβάνει θέση την οποία θα έπρεπε, ενδεχομένως, να έχει λάβει αυτεπαγγέλτως βάσει του άρθρου 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009.

21 Στο πλαίσιο αυτό, το ΓΕΕΑ οφείλει να εκτιμήσει αν το υπό εξέταση σήμα είναι περιγραφικό και/ή στερείται διακριτικού χαρακτήρα, χωρίς τα κίνητρα ή η προγενέστερη συμπεριφορά του αιτούντος την κήρυξη της ακυρότητας να επηρεάζουν το εύρος της αποστολής που έχει ανατεθεί στο ΓΕΕΑ όσον αφορά τα γενικά συμφέροντα που διέπουν το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β′ και γ′, και το άρθρο 56, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 207/2009. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι, εφαρμόζοντας τις οικείες διατάξεις στο πλαίσιο διαδικασίας κηρύξεως ακυρότητας, το ΓΕΕΑ δεν αποφαίνεται επί του ζητήματος αν το δικαίωμα του δικαιούχου του σήματος κατισχύει έναντι οποιουδήποτε δικαιώματος του αιτούντος την κήρυξη της ακυρότητας, αλλά εξετάζει το κύρος του δικαιώματος του δικαιούχου του σήματος από απόψεως των κανόνων που διέπουν τη δυνατότητα καταχωρίσεώς του, δεν τίθεται ζήτημα «καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος» εκ μέρους του αιτούντος την κήρυξη της ακυρότητας.

22 Επομένως, αντιθέτως προς ό,τι διατείνεται το ΓΕΕΑ, το γεγονός ότι ο αιτών την κήρυξη ακυρότητας δύναται να υποβάλει την αίτηση με σκοπό να επιθέσει στη συνέχεια το επίμαχο σήμα στα προϊόντα του αντιστοιχεί ακριβώς στο γενικό συμφέρον της ελευθερίας διαθέσεως και της ελεύθερης χρήσεως που διασφαλίζεται βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού 207/2009. Ως εκ τούτου, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το τμήμα προσφυγών, το γεγονός αυτό ουδόλως δύναται να συνιστά κατάχρηση δικαιώματος. Υπέρ της εκτιμήσεως αυτής συνηγορεί και το άρθρο 52, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009, κατά το οποίο ένα σήμα μπορεί να κηρυχθεί άκυρο και κατόπιν ανταγωγής ασκηθείσας στο πλαίσιο αγωγής λόγω παραποιήσεως σήματος, στοιχείο που προϋποθέτει ότι ο εναγόμενος όσον αφορά την αγωγή αυτή μπορεί να ζητήσει την κήρυξη της ακυρότητας ακόμη και αν έχει χρησιμοποιήσει το επίμαχο σήμα και προτίθεται να εξακολουθήσει να το χρησιμοποιεί.

23 Αντιθέτως, η απόρριψη της αιτήσεως κηρύξεως της ακυρότητας με το σκεπτικό της «καταχρήσεως δικαιώματος» θέτει εν αμφιβόλω την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β′ και γ′, του κανονισμού 209/2007, δεδομένου ότι η απόρριψη αυτή παρακωλύει την επί της ουσίας εξέταση που προεκτέθηκε στη σκέψη 21.

24 Επίσης, το γεγονός ότι ο διαχειριστής της αιτούσας την κήρυξη της ακυρότητας υπήρξε διαχειριστής της δικαιούχου του σήματος κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως του σήματος ουδόλως θίγει το δικαίωμα της αιτούσας την κήρυξη της ακυρότητας να υποβάλει στο ΓΕΕΑ αίτηση κατά την έννοια του άρθρου 56, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 207/2009. Συγκεκριμένα, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τον σκοπό της οικείας διαδικασίας, που συνίσταται στη διασφάλιση των γενικών συμφερόντων που διέπουν το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β′ και γ′, του κανονισμού 207/2009, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο δικαιούχος σήματος περιγραφικού ή στερούμενου διακριτικού χαρακτήρα δεν αποκτά κανένα δικαίωμα διατηρήσεως σε ισχύ του σήματός του απλώς και μόνον επειδή η διαχείριση της αιτούσας την κήρυξη της ακυρότητας ασκείται από φυσικό πρόσωπο το οποίο είχε ενεργήσει στο παρελθόν με σκοπό την καταχώριση του επίμαχου σημείου.

25 Το ίδιο συμπέρασμα ισχύει και όσον αφορά τα επιχειρήματα της παρεμβαίνουσας που αντλούνται από πράξεις αθέμιτου σε βάρος της ανταγωνισμού εκ μέρους της προσφεύγουσας. Πρέπει να υπομνησθεί συναφώς ότι το άρθρο 56, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 207/2009 δεν εξαρτά ούτε το παραδεκτό ούτε το βάσιμο αιτήσεως για την κήρυξη της ακυρότητας από την καλή πίστη του αιτούντος [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 3ης Δεκεμβρίου 2009, T-245/08, Iranian Tobacco κατά ΓΕΕΑ – AD Bulgartabac (TIR 20 FILTER CIGARETTES), η οποία δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 26]. Συγκεκριμένα, ακόμη κι αν γίνει δεκτό ότι η αίτηση κηρύξεως ακυρότητας αποτελεί μέρος συνολικού σχεδίου εμπορικής συγκρούσεως, το οποίο συνεπάγεται και τη χρήση μεθόδων που άπτονται του αθέμιτου ανταγωνισμού, η διαγραφή περιγραφικού ή στερούμενου διακριτικού χαρακτήρα σήματος αποτελεί έννομη συνέπεια την οποία επιτάσσει το άρθρο 57, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 207/2009, χωρίς να παρέχεται στον δικαιούχο του το δικαίωμα διατηρήσεως σε ισχύ της καταχωρίσεως του σήματος για τον λόγο ότι ο αιτών την κήρυξη της ακυρότητας ενέχεται κατά τα λοιπά σε πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού.

26 Τέλος, η εκ μέρους του ΓΕΕΑ παραπομπή στο άρθρο 9 της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 40, σ. 1), στερείται σημασίας. Η διάταξη αυτή, όπως και το άρθρο 54 του κανονισμού 207/2009 που έχει ανάλογο περιεχόμενο, αφορά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος σήματος ανέχεται επί πέντε έτη τη χρήση μεταγενέστερου σήματος, γεγονός που του στερεί το δικαίωμα να ζητήσει την κήρυξη της ακυρότητας του μεταγενέστερου σήματος επικαλούμενος το προγενέστερο σήμα. Η διάταξη αυτή, όμως, ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ δύο νομίμως καταχωρισθέντων σημάτων προβλέποντας ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ένα σήμα δεν μπορεί να διαγραφεί λόγω της υπάρξεως άλλου πανομοιότυπου ή παρόμοιου σήματος. Επομένως, ο νομοθέτης απλώς ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ δύο ιδιωτικών συμφερόντων αντιπαρατιθέμενων στο πλαίσιο του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104, περίπτωση ανάλογη αυτής του άρθρου 8 του κανονισμού 207/2009. Αντιθέτως, ο κανόνας αυτός ουδόλως αφορά τη δυνατότητα να ζητηθεί η διαγραφή σήματος όχι λόγω κινδύνου συγχύσεως με προγενέστερο σήμα, αλλά λόγω του περιγραφικού χαρακτήρα του ή της ελλείψεως διακριτικού χαρακτήρα, δηλαδή επειδή συντρέχουν οι απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου οι οποίοι έχουν προβλεφθεί υπέρ του γενικού συμφέροντος και θίγουν ευθύς εξαρχής το κύρος της καταχωρίσεως, ενώ δεν τυγχάνουν εφαρμογής, κατά το άρθρο 52, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, μόνο σε περίπτωση κατά την οποία το επίμαχο σήμα απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα κατόπιν της καταχωρίσεώς του.

27 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ακυρώνοντας την απόφαση του τμήματος ακυρώσεων και απορρίπτοντας την αίτηση κηρύξεως ακυρότητας ως απαράδεκτη, με το σκεπτικό της «καταχρήσεως δικαιώματος».

28 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος ακυρώσεως και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση.

29 Όσον αφορά το δεύτερο των αιτημάτων της προσφεύγουσας, περί μεταρρυθμίσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να επισημανθεί ότι, μολονότι το άρθρο 65, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009 παρέχει στο Γενικό Δικαστήριο εξουσία μεταρρυθμίσεως των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών, η δυνατότητα αυτή περιορίζεται, καταρχήν, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση [απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουνίου 2008, T-85/07, Gabel Industria Tessile κατά ΓΕΕΑ - Creaciones Garel (GABEL), Συλλογή 2008, σ. II-823, σκέψη 28]. Εν προκειμένω, όπως υποστήριξε το ΓΕΕΑ προκειμένου να κριθεί απαράδεκτος ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως, το τμήμα προσφυγών δεν αποφάνθηκε επί της ουσίας της αιτήσεως για την κήρυξη της ακυρότητας, ζήτημα που αποτελεί το αντικείμενο προσφυγής που έχει ασκήσει ενώπιόν του η παρεμβαίνουσα. Επιβάλλεται, επομένως, η διαπίστωση ότι η υπόθεση δεν είναι ώριμη προς εκδίκαση και ότι το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

30 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι το ΓΕΕΑ ηττήθηκε όσον αφορά τα κύρια αιτήματά του, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα, σύμφωνα με τα σχετικά αιτήματά της. Δεδομένου ότι η παρεμβαίνουσα ηττήθηκε όσον αφορά τα κύρια αιτήματά της, φέρει τα έξοδά της, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση του τετάρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 18ης Μαΐου 2011 (υπόθεση R 374/2010-4).

2) Το ΓΕΕΑ φέρει τα έξοδά του, καθώς και αυτά στα οποία υποβλήθηκε η ultra air GmbH.

3) Η Donaldson Filtration Deutschland GmbH φέρει τα έξοδά της.

Forwood Dehousse Schwarcz

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 30 Μαΐου 2013.

(υπογραφές)